

Mònica Mir

De manera semblant a les deesses rutilades que deixaven la cuina neta com una patena, hi ha escriptors, com Miquel de Palol, davallats de l'Olímp, amb la immortalitat a la planta dels peus, que treballen la prosa amb la paleta fina del llenguatge col·loquial, ara una paletada ara una altra, ara una escena, ara una altra, amb la col·loquialitat estudiada de qui s'ho ha llegit tot i escriu com si toqués el violoncello, o a vegades toques de cor, com una imaginació fina que només veu i sent l'iniciat, com si la prosa moderna fos un espai desinfectat pulquèrrimament ple de ressonàncies morals. El realisme aixeca el vol a cada escena amb una ratlla dita amb l'alè dels déus. Com si les converses fossin delicioses magdalenes de poma amb cor de xocolata calenta que es fon a la boca. Com si el segle XIX, amb russos i francesos perepunyetes al capdavant, hagués afartat tot-hom amb les descripcions d'estats ànims malaltissos, i ciutats fartes de gent pobra i calorades. Res de l'antracita que crema penosament als focs del passat; res del foc lluminós de la llenya seca de muntanya; res de la brasa calenta que durava de les oliveres arrencades de la gran gelada del 56. Res. La combustió és interna.

Un nou estil narratiu ha nascut a Catalunya: el dietari novel·lístic que mira el fons ocult d'una realitat massiva i cuita a les pantalles dels ordinadors. No t'enganyis, lector. Rere les pàgines parlades de la

↓ **HI HA ESCRITORS, COM MIQUEL DE PALOL, DAVALLATS DE L'OLÍMP, QUE TREBALLEN LA PROSA FINA DEL LLENGUATGE COL·LOQUIAL**

novel·la trobaràs el que no esperes, com una tendresa una mica humida que et millora. Com un pronom feble que no haves llegit mai. La vinya creix amb una verdor vegetal ordenada, emperò darrere els rengs hi ha homes i dones que es mouen en línies asimètriques.

Si els guanyadors del Planeta encara miren els oxidats estrats de la guerra civil espanyola, si els novel·listes nostrats que havien es-

crit les novel·les del principi del 2000, ara, una mica perplexos, s'arreteren a les nostres velles muntanyes; si les dones que han empunyat les plomes i els ordinadors amb el posat ferotge dels herois homèrics o dels vikings recercadors de ciutats amagades, s'aven amb un coratge nou a les arenes de la lectura, febrilment pròpia del llinatge femení, llavors, aquest és el teu estil. Si els sardònics escriuen contes per espantar la canalla, i el mestretites en fugen escaldats, llavors no es pot escriure igual que en els temps pròdigs que les llavors de mostassa petites creixien frondosament fins a jocar els ocells del cel.

Rere les pantalles hi ha les dolces boiroses del plaer. Rere les pàgines del dietari novel·lístic hi ha les pensades dels filòsof, les accions esborrades dels poderosos, les mentides dels empresaris. Són fluïdes pantalles de

desig que troben, en els llits les veritats del segle nou. I la dona empenyada com una divinitat xinesa.

Una mare discuteix amb la filla adolescent com en les millors novel·les juvenils. Els arguments volen com pilotes de tennis: el món està partit entre rics i pobres, i ja està bé; els rics ho són perquè són lladres, i els pobres se'n ressenten; els pobres ho són perquè són ganduls i beneïts. *I arria!*